

Nijmegen

De fractie van de Partij voor de Dieren
t.a.v. mevrouw E. Lauret

Postadres

Gemeente Nijmegen
MO00
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Jan Bannink
j.bannink@nijmegen.nl
T 024 – 329 96 84

Ons kenmerk

E23.002708

Datum 11 juli 2023
Onderwerp Vragen ex art 39 betreffende
openbaarheid overleggen colleges over
tijdelijke noodopvangvoorziening in
ecologische verbindingzone Malden

Geachte mevrouw Lauret,

Van uw fractie ontvingen wij op 23 juni jl. vragen ex. art. 39 Reglement van Orde van de gemeenteraad betreffende de realisatie van een crisisnoodopvangvoorziening voor asielzoekers in de gemeente Heumen.

Vooraf.

Gezien de vragen van uw fractie verduidelijken wij vooraf de rol van de gemeente Nijmegen in deze. Het grondgebied waarover we het hier hebben, is gelegen binnen de grenzen van de gemeente Heumen. De gemeente Nijmegen is eigenaar van de grond, grotendeels aangekocht als natuurcompensatie voor de ontwikkeling van het NEBO-terrein. Wij zijn dus alleen als privaatrechtelijke eigenaar betrokken. Ons is in dit geval als private partij om de aanleg van een tijdelijke verbindingsweg over ons eigendom verzocht. De gemeente Nijmegen heeft dus geen bestuursrechtelijke verantwoordelijkheden en is dus ook niet betrokken in afwegingen omtrent vergunningverlening of ontheffingen. Het COA is initiatiefnemer en verantwoordelijk voor de realisatie van de opvangvoorziening en dient de daartoe verplichte vergunningen aan te vragen. De gemeente Heumen is voor deze opvangvoorziening bevoegd gezag en is verantwoordelijk voor het afgeven van een omgevingsvergunning. De uitvoering daarvan gebeurt door de ODRN. De provincie is bevoegd gezag inzake de Wet Natuurbescherming en de Wet milieubeheer. Volgens artikel 1.2 lid 2 Wet milieubeheer moet de provincie in de provinciale milieuverordening (PMV) regels stellen ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater. Hiertoe stelt het Provinciebestuur instructieregels op aan het college B&W, in dit geval van de gemeente Heumen als omgevingsvergunning-plichtige. De provincie is vanzelfsprekend ook belast met de handhaving hierop.

1. *Wat vindt het college ervan dat de burgemeester en de gemeente Heumen zeggen dat er overleg en afstemming zijn geweest tussen beide colleges en dat het antwoord op technische vragen luidt dat er geen gesprek is geweest tussen de colleges en dat er dus ook geen verslag beschikbaar is?*

Er is eind maart kort telefonische afstemming geweest tussen de burgemeester van Heumen en de burgemeester van Nijmegen over het aantal te realiseren opvangplekken op deze locatie. Dit was vanwege de al geplande crisisnoodopvang in de Winkelsteeg. Van dit gesprek heeft onze burgemeester ons college vertrouwelijk op de hoogte gesteld. Er heeft dus geen overleg plaatsgevonden tussen beide colleges.

2. *Waarom hebben we tot op heden niet de gevraagde verslagen ontvangen van de diverse overleggen tussen beide colleges over deze noodopvangvoorziening?*

Zie antwoord op vraag 1

3. *Kunnen we alsnog per omgaande de gevraagde verslagen tot en met heden ontvangen? Zo nee, waarom niet?*

Zie antwoord op vraag 1

4. *Kunnen we per omgaande ook alle correspondentie/ aantekeningen inclusief e-mails en apps van en naar alle betrokkenen (college en ambtenaren) ontvangen betreffende alle overleggen en afstemmingen over deze tijdelijke noodopvangvoorziening tot nu toe, inclusief alle correspondentie en afstemming met COA, gemeente Heumen, provincie Gelderland, staatssecretaris en Rijk? Zo nee, waarom niet?*

Voor zover beschikbaar betreft dit ambtelijke uitwisseling van informatie puur vanuit onze rol als eigenaar van de grond, of vertrouwelijke ambtelijke advisering aan ons college. Alle openbare adviezen en besluiten in deze, evenals alle openbare correspondentie voor zover beschikbaar, zijn aan de gemeenteraad en uw fractie verstrekt.

5. *Heeft het college tijdens overleggen met de gemeente Heumen, COA, provincie Gelderland, staatssecretaris en/of Rijk over de tijdelijke noodopvangvoorziening voor vluchtelingen op het terrein van de manege in de Kop van Malden ook de ecologische verbindingszone, natuurwaarden en de historisch waardevolle elementen van dit gebied besproken en vervolgens ook de (negatieve) effecten van de noodopvangvoorziening op deze ecologische verbindingszone, natuurwaarden en historisch waardevolle elementen (zie evt. Atlas kernkwaliteiten), die van groot belang zijn voor dieren uit (percelen van) Nijmegen?*

Zo ja, wat is daarover gezegd door het college van Nijmegen?

Zo nee, waarom niet?

Ambtelijk is daarover informatie verstrekt bij de start van het onderzoek door het COA, meest mondeling. Vervolgens is op 26 mei 2023 door het COA langs ambtelijke lijn om privaatrechtelijke toestemming gevraagd voor de aanleg van de verbindingsweg. Hiertoe is op 12 juni 2023 een voorstel ingediend bij ons college om onder voorwaarden hiertoe te besluiten.

6. *Welke rol hebben COA, de gemeente Heumen, de provincie Gelderland, staatssecretaris en het Rijk gespeeld in het hele proces en wat vond het college hiervan?*

Hiervoor verwijzen we naar de inleidende tekst van deze brief.

7. *Is het college het met ons eens dat het geen goed idee is een opvangvoorziening te realiseren in een ecologische verbindingszone/ GNN, waarin ook de gemeente Nijmegen veel geld heeft geïnvesteerd, en dan ook nog eens zo dicht bij dassenburchten en roofvogelnesten, én in het seizoen dat veel dieren jongen hebben?*

Zo nee, waarom niet?

Het standpunt van ons college in deze is slechts relevant voor zover het de aanleg van de ontsluitingsweg betreft. Als eigenaar van de grond moeten wij daartoe immers toestemming verlenen. Onder de in ons besluit gestelde voorwaarden kunnen wij deze toestemming verlenen.

8. *Is het college het met ons eens dat de bouw van een opvangvoorziening op die locatie en een weg door het perceel van Nijmegen ernaartoe evenals de aan- en afvoer van materialen met zwaar materieel voor zware bodemverdichting zal zorgen, waardoor de bodem in deze ecologische verbindingszone permanente schade oploopt en het bodemleven afneemt?*

Zo nee, waarom niet?

Zo ja, wat gaat het college doen om dit te voorkomen?

In ons besluit om toestemming te verlenen voor de aanleg van de tijdelijke weg, is een aantal maatregelen geëist en randvoorwaarden gesteld, waarmee wij schade zoveel mogelijk denken te voorkomen, dan wel hersteld gaat worden.

9. *Is het college het met ons eens dat:*

- a. *Ook op percelen aan de andere kant van het kanaal (die niet in het natuurnetwerk liggen) of zelfs op Heumensoord een tijdelijke opvangvoorziening gerealiseerd had kunnen worden, die in kwaliteit aan de nu beoogde locatie gelijkwaardig is? Zo nee, waarom niet?*
- b. *Dat dit minder schadelijk was geweest voor de natuur dan de nu gekozen oplossing? Zo nee, waarom niet?*
- c. *Er dus andere bevredigende oplossingen bestaan binnen de gemeente Heumen? Zo nee, waarom niet?*

Dat is niet aan ons college. Hiervoor verwijzen we naar de inleidende tekst van deze brief.

10. *Zijn door het college van Nijmegen andere locaties binnen Heumen besproken/voorgesteld aan COA, de gemeente Heumen, provincie Gelderland, staatssecretaris en Rijk?*

Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Dat is niet aan ons college. Hiervoor verwijzen we naar de inleidende tekst van deze brief.

11. *Is het college bereid met het COA, de gemeente Heumen en waar nodig met Provincie, staatssecretaris en/of Rijk opnieuw in gesprek te gaan om te kijken of de tijdelijke noodopvangvoorziening alsnog op een andere locatie binnen de gemeente Heumen kan*

worden gerealiseerd, waar beschermde natuurwaarden er niet of minder onder te lijden hebben (Wet natuurbescherming artikel 3.10 lid 2 en in verband daarmee Wn artikel 3.8 lid 5a)?

Zo nee, waarom niet?

Dat is niet aan ons college. Hiervoor verwijzen we naar de inleidende tekst van deze brief.

12. In de huidige plannen wordt er een weg, naar verluid met betonplaten, aangelegd dwars door weiland, een boomwal en dassenraster. Een betonplatenweg dwars door het weiland verstoort de daar levende dassen en andere dieren, terwijl er al twee ingangen naar het terrein zijn. Het past ook niet in de opstelling van het tentenkamp van Defensie bij de Vierdaagseweek. Daarnaast zal opening van het dassenraster vrijwel zeker leiden tot verkeersslachtoffers onder dassen en andere dieren.

We begrijpen dat Nijmegen dit lang niet heeft gewild, maar nu toch toestemming daarvoor heeft gegeven.

- a. Waarom wilde het college dit eerder niet?*
- b. Waarom geeft het college nu opeens toch akkoord op een ontsluitingsweg over hun perceel?*
- c. Is het college bereid te vertellen wie binnen het college hierop heeft aangedrongen en/of door wie het college onder druk is gezet? Zo nee, waarom niet? Zo ja, graag een toelichting.*
- d. Wat krijgt de gemeente Nijmegen terug voor de aanleg van deze weg over haar perceel?*
- e. Welke financiële compensatie is de gemeente toegezegd om ervoor te kunnen zorgen dat de ecologische verbindingszone weer volledig hersteld kan worden (voor zover dat überhaupt mogelijk is)?*
- f. Welke rollen hebben COA, de gemeente Heumen, de provincie Gelderland, de staatssecretaris en het Rijk gespeeld in de aanloop naar dit besluit?*

Ons college heeft extra tijd genomen om tot dit besluit te komen. Het is geen eenvoudig besluit en een afweging tussen belangen die zich niet eenvoudig tot elkaar verhouden. Wij wilden alle mogelijke alternatieven goed in beeld gebracht zien om die bij onze finale afweging te betrekken. In ons besluit om toestemming te verlenen voor de aanleg van de tijdelijke weg is een aantal randvoorwaarden opgenomen. Wij zijn van mening dat daarmee in voldoende mate kan worden voldaan aan het voorkomen van schade en herstel daarvan.

13. In de ontheffing van de Provincie Gelderland worden ‘te realiseren alternatieve voorzieningen’ als mitigerende maatregelen opgevoerd die voor een deel op perceel 1443 van de gemeente Nijmegen zijn gepland, te weten maaien en toevoegen ruige mest. Op dit perceel wordt echter al jaren gemaaid en ruige mest toegevoegd, waardoor niet gesteld kan worden dat het ‘nog te realiseren alternatieve voorzieningen’ betreft, laat staan mitigerende maatregelen. Ook zijn er permanente mitigerende maatregelen gepland op een perceel van derden zonder overleg / contact met die derden.

- a. Heeft het college toestemming gegeven voor deze mitigerende maatregel op perceel 1443? Zo ja, op welke datum en waarom?*

- b. *Is het college het met ons eens dat maaien en toevoegen van ruige mest op perceel 1443 van de gemeente Nijmegen feitelijk geen mitigerende maatregel is, omdat dit daar al werd toegepast? Zo nee, waarom niet?*
- c. *Is het college bereid iets tegen deze ogenschijnlijke fraude te doen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat?*
- d. *Perceel 1443 is eerder afgewaardeerd van agrarische grond naar natuur als compensatie voor het Neboklooster. Nijmegen heeft hiervoor ook geld gekregen en het gebied heringericht. Is het college het met ons eens dat een perceel dat al is ingezet en ingericht voor compensatie van een bouwproject elders, niet opnieuw kan worden ingezet voor mitigatie van deze noodopvangvoorziening voor vluchtelingen? Zo nee, waarom niet?*
- e. *Kan de gemeente Nijmegen de ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming van de Provincie Gelderland nog aanvechten dan wel op een andere manier hiertegen ageren?*
Zo ja, is het college daartoe bereid? Zo nee, waarom niet?

Het nemen van mitigerende maatregelen is niet aan ons college. Hiervoor verwijzen we naar de tekst onder het kopje 'vooraf'. Als eigenaar van de grond zijn we belanghebbende en vanuit onze rol van eigenaar zijn we daarom gerechtigd om bezwaar te maken tegen de ontheffing in het kader van de Wet Natuurbeheer. Wij hebben echter inmiddels toestemming verleend voor de aanleg van de tijdelijke weg. De beoordeling van mitigerende maatregelen is aan de Provincie.

14. *In de Nijmeegse Omgevingsvisie wordt het belang van stadslandbouw onderstreept. De Nijmeegse raad heeft bovendien in 2022 unaniem het initiatiefraadsvoorstel 'Duurzaam voedsel uit eigen omgeving' aangenomen. Daarin gaf de raad het college de opdracht "samen met in ieder geval de gemeente Heumen, een ambitieuze visie/uitvoeringsnotitie voor duurzame en innovatieve stadslandbouw en voedsel met korte ketens tussen producent en consument te ontwikkelen, waarbij nadruk ligt op het gebied Nijmegen-zuid en de kop van Malden".*

Daarna is in november 2022 de oriënterende notitie 'Nijmegen, stadslandbouw van de grond' aan de raad voorgelegd als basis voor de uitvoeringsagenda voor duurzame en innovatieve stadslandbouw met bijzondere aandacht voor het gebied Nijmegen-zuid en de Kop van Malden. In deze notitie staat dat 1) we juist in het gebied de Kop van Malden werk kunnen maken van ecologisch herstel; 2) Nijmegen de ambities van de ondernemers, die daar streven naar onder andere meer biodiversiteit, steunt en daar vanuit haar perspectief aan wil bijdragen en 3) Nijmegen een impuls wil geven aan het ecosysteem van Nijmeegse stadslandbouw.

Nijmegen zal ook een actieve en financiële bijdrage gaan leveren aan een door de gemeente Heumen op te stellen gebiedsvisie voor de Kop van Malden (eerste concept wordt rond de zomervakantie verwacht).

Is het college het met ons eens dat een noodopvangvoorziening voor vluchtelingen op deze locatie:

- a. *Niet past bij de eigen Omgevingsvisie, het aangenomen initiatiefraadsvoorstel, de oriënterende notitie over stadslandbouw en de nog te ontwikkelen gebiedsvisie? Zo nee, waarom niet?*
- b. *Negatieve gevolgen zal hebben voor de milieuvriendelijke stadslandbouw op landgoed Grootstal, dat ook Nijmeegse inwoners van duurzaam voedsel voorziet, doordat de aanwezigheid van veel mensen het natuurlijke evenwicht op het landgoed zal verstoren door verjaging van de aanwezige dieren (o.a. predatoren van muizen en insecten) en door bodemverdichting? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat het college daartegen doen?*
- c. *De stadslandbouw in dit gebied op achterstand zet? Zo nee, waarom niet?*
- d. *Niet zorgt voor ecologisch herstel? Zo nee, waarom niet?*
- e. *Niet bijdraagt aan de ecologische ambities van de daar aanwezige ondernemers? Zo nee, waarom niet?*
- f. *Geen impuls geeft aan het ecosysteem van de stadslandbouw in de Kop van Malden? Zo nee, waarom niet?*

Een standpunt van ons college in deze is niet relevant voor de besluitvorming. Hiervoor verwijzen we naar de inleidende tekst van deze brief. De omgevingsvisie van de gemeente Nijmegen is niet van toepassing op grondgebied van de gemeente Heumen.

15. *Wij zijn het er grondig mee eens dat opvang van vluchtelingen van groot openbaar belang is. Is het college het met ons eens dat het in stand houden van natuur en van herstellende, klimaatpositieve landbouwtransitie-initiatieven in de Kop van Malden bijdraagt aan biodiversiteit en klimaatadaptatie en dus ook van groot openbaar belang is? Zo nee, waarom niet?*

Daar kunnen we het van harte mee eens zijn, maar de afweging tussen deze belangen ligt niet bij ons college, zie de inleidende tekst van deze brief.

16. *Eerder waren er zorgen bij drinkwaterbedrijf Vitens over de noodopvang op Heumensoord, omdat Heumensoord een belangrijk waterwingebied is voor zeker 120.000 huishoudens in Nijmegen en omgeving. Vitens vreesde vervuiling door de olie die nodig is voor de verwarming op het terrein. Vitens zag niet zozeer de opslag in olietanks als een gevaar, maar wel het menselijk handelen dat nodig is om de tanks aan te vullen. Iedere dag kwamen er tankwagens om de olievoorraad op peil te houden. Ongetwijfeld zijn er weer afspraken gemaakt tussen Vitens, het COA en de gemeenten Nijmegen en Heumen (en wellicht Provincie, staatssecretaris en Rijk). Maar als het grondwater verontreinigd zou raken, dan draait ook de gemeente Nijmegen op voor de kosten. Het terrein in de Kop van Malden ligt in 'zeer kwetsbaar' grondwaterbeschermingsgebied met water dat tussen 1 en 25 jaar wordt opgepompt (zie figuur 1). Ook daar mogen dus geen risicovolle activiteiten plaatsvinden om de kwaliteit te garanderen van het grondwater waarvan drinkwater wordt gemaakt.*
- a. *Hoe belangrijk vindt het college het beschermen van ons drinkwater en dus van dit grondwaterbeschermingsgebied?*

- b. Is het college het met ons eens dat het geen goed idee is olieopslag en olieoverslag te realiseren in zeer kwetsbaar grondwaterbeschermingsgebied in de Kop van Malden? Zo nee, waarom niet?*
- c. Kan het college een indicatie geven van de bandbreedte van kosten en maatregelen op het moment dat in deze noodopvangvoorziening een olie lekkage zou plaatsvinden? Zo nee, waarom niet?*
- d. Zijn door het college afspraken gemaakt over preventie van olie lekkages en over welk deel van de kosten Nijmegen in het geval van een olie lekkage zou moeten dragen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke afspraken zijn er gemaakt?*

Dat is niet aan ons college. Hiervoor verwijzen we naar de inleidende tekst van deze brief. .

- 17. Het COA heeft tegen derden de naam van een “dwarsliggende ambtenaar” genoemd. Is het college het met ons eens dat dit ongeoorloofd is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat het college hiermee doen?*

Hiervan is ons college niets bekend.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester